

PAPER DETAILS

TITLE: GEMİ ACENTELERİNİN VERGİ HUKUKU AÇISINDAN NİTELİĞİ VE VERGİ
MÜKELLEFİYETLERİNİN KAPSAMI

AUTHORS: Ali ÇELİKKAYA

PAGES: 3-24

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95754>

**GEMİ ACI
AÇIS
MÜKE**

ralları hakkında yeterli
ülke limanında bekleme
ledikleri her gün için ila
işletme maliyetlerinin a
man işlemlerinin kısa s
şımacılık yapan bütün
lemlerin kendileri tara
mümkün olsa da pratik
ile daha uzun süreceği v
tün ticari işletmeler lin
yürütmeyi tercih etmek

üzere ilgili vergi kanunları ile net bir düzenleme

Gemi acentelerinin faaliyetlerinin tespiti yapılmıştır. Birinci kısım yapılmış ve gemi acenteleri kısmında gemi acentesi başka ifade ile yabancı statüsü, Türk Ticaret Kanunu önünde bulundurulmuştur. Vergisi (GV). Kurum

TTK'nun 116 inci maddesi, ticaret memuru veya müstahak kaveleye dayanarak muamelede ticari bir işletmeyi temsil eden bunları o işletme adına kullanabilir. Bu fasılda hükümler hakkında tellallık hizmetleri, misyon hükümleri ve kavelet hükümleri tatbiki

Buna göre ticari faaliyet gösteren işletme

doğan uyuşmazlık
müvekkil adına mu
mak anlamına gelir

1.2. Gemi Ace

TTK'nda genel
gemi acentesinin t
mina Gemi Acente
Acentelik Hizmetle
rastlanmaktadır.

koruyan ve yükümlülüğü
Sunmuş olduğu acente
ruluş ile aralarında im
dayanarak yürütür¹⁹.
 taraflar arasında bir s
ekonomik varlığı gemi
sıyla acente tarafından
to²⁰ ya da konşimento
acentelik sözleşmesinin

1.3. Gemi Acente

sil ettikleri ticari işle
ile belirlenir. Bu gör
de “Türk limanlarına
cu, yük, bakım/ona
leme/boşaltma, kıla
ruluş ve birimler ne
ön gördüğü kuralla
her türlü bilginin z
mesi” şeklinde sıral

Ancak gemi ace
de edilenlerle sınırlı

c. Bu idarelere veril
tayfa listesi vs. tüm be

d. Geminin yanaşm
hizmetlerini yapmak, li
zamanında ve eksiksiz
lerini ödeyerek geminin
lerini hızla yapmasını s

e. Yükleme, boşaltm
takip etmek, bu işleml
man görevlendirmek,

m. Kendisine ve
la navlun sözleşmes
namına tanzim ve i

n. Seferin bütür
sı için gereken her
revlerini yerine geti

2. GEMİ ACEN AÇISINDAN

Uluslar arası de

dir²⁹. Öte yandan TTK nam ve hesabına Türki kilde acente hükümler

Buradan hareketle göre acente durumund bul edildiği görülmekte içtihat haline gelmiş bi

Ancak burada dikk mi acentelerinin YUK'

Zira her ne kadar G
hizmet ya da vekâle
ve hesabına muayye
teaddit ticari muam
rif edilse de madden
killeri ve memurlar
munda bulunanlar
tüccar temsilcileri il

Netice olarak, g
temsilcisi oldukları

nun³⁶ 2 inci maddesi
sıt” ve “ihmallerinin” b
tır. Bir başka ifade ile
rının kendilerine yük
halinde YUK’larının ö
gemi acentelerinden ta

3. GEMİ ACENTE MÜKELLEFİYE

YUK’larının ülkemi

Bu nedenle çalışılan konuları vergi mükelleflerinin hizmetleri KDVK karşısında acentelerinin hizmetleri adları altında çok çeşitli (gemi) değil, yüke ve yola söz konusu gelirlerdir. KDV kellefiyetinin kapsamı KDV karşısındaki durum

Acentelerin bir diğ
da yüklemeye göster
ya da kurum tarafında
maj" dır. Gemi acentel
sında sayılan primaj
şima şirketi) geliri gib
dan acenteye bırakıldı
Bir başka deyişle YUK
tedir⁴². Ancak YUK'la
likler gereği⁴³ primaj
kүн olmadığı gibi her

Söz konusu ücret, vergi, resim, harç, pul ve personele mevzuata gereken giderler ve na sonra, kalan tutar ise

3.2. KDV Mükellefleri

Gemi acenteleri de mükellefi olmakla birlikte⁴⁸ niyle sundukları hizmet

dırılarak KDVK'nun 13/a maddesinde belirtilen hizmetler, deniz ve hava taşıtlarında yapılan hizmetler

Ancak 1.8.2004 tarihli Kanun⁵² ile deniz ve hava taşıtlarında yapılan hizmetler de alınarak⁵³ söz konusu KDVK'nun 17/4-1 benzeri maddeler de yeniden düzenlenmiştir.

KDVK'nun 13/b b) maddesinde taşıma araçları için liman

tabi tutulmuş ve K
ne ve işleyişine iliş
hizmetlerin ise bu i

Oysaki Danışta
nel Tebliğlerinde ye
ma aracının kendis
şeklinde geniş olara

Vergi idaresi ve
sıra lehte ve aleyht

Bir görüşe göre

Bütün bu tartışma
ğı 87 Seri No.lu KDV
Tebliğinde değişiklik y
ya verilen tahmil, tahl
re, araçlar için yapıla
diğini ifade etmiştir.
KDV Genel Tebliği⁶¹ i
mil, tahliye ve benzeri
rekçesiyle yapılan her
ve en son yayınlanan
rum bir kez daha teyi

4. SONUÇ VE D

Gemi acenteliği
sese olmasına rağmen
dolayısıyla hakkında

Oysa ki, ülkem
paya sahip olan ve
larda navlun geliri
leri kazancın vergile
ler düşmektedir. Zira
yolcu taşımacılığında

tay'ın da içtihat halinde
la YUK'larının vergiler
ları bulunmaktadır. Se
meleri halinde olayda
ğına bakılmaksızın ve
kanuni temsilci sıfatıy
ları için VUK'nun 10 u
deleri uyarınca asıl m

Gemi acenteleri hi
ler elde etmektedir. De
na bu gelirlerin (acen

Akdoğan Refik, **Deniz**

Gündoğdu Muhittin, "Vergilerin Hizmetlerin KDV'siyle Artması", **Vergi Sorunları**

Gültekin Hakkı, "Kanuni Gelir Vergisi'nin Durumu", **Yaklaşık**

Gürgür Şebnem Pınar, "Emeklilerin Sorumluluğu", **Yaklaşık**

Harmandar Volkan, "Donatıcıların Hizmetleri Dolayısıyla Artan Vergi Dünyası Dergisi"